

Käyttämättömät lääkkeet ja muu lääkeainejäte – asianmukainen keruu ja hävitys

Jukka Mehtonen / SYKE

Tausta (1/2) - HELCOM activities

- HELCOM Pharmaceuticals in the aquatic environment of the Baltic Sea region - A status report (Baltic Sea Env. Proc. No. 149 / 2017)
 - Only EE, FI and SWE provided information on the amounts of household pharmaceutical waste collected & procedures for handling waste
 - Potential measures for further consideration to reduce inputs of pharmaceuticals into the environment:
 - “Take-back of unused medicines by pharmacies should be applied or developed in countries where such systems are not yet in place or are inefficient, in order to reduce the disposal of unused medicines via solid waste or sewers”
 - *“Awareness raising and educational campaigns on the correct disposal of household pharmaceutical wastes should be carried out for the public, as well as for doctors and pharmacists”*

Pharmaceuticals in Baltic waters – status report by UNESCO & HELCOM (2017)

- <http://www.helcom.fi/news/Pages/Pharmaceuticals-in-Baltic-waters--new-status-report-by-UNESCO-and-HELCOM.aspx>

BSEP 149 - Pharmaceuticals in the aquatic environment of the Baltic Sea region (PDF, 10 MB)

Tausta (2/2) - EU:n Lääkeainestrategia & jätteet

The Commission will:

- **In collaboration with Member States and the European Medicines Agency:**
 - **explore the possibility of reducing waste by optimising the package size of pharmaceuticals so that medicines can be dispensed in quantities better matching needs, and by safely extending use-by (expiry) dates so that fewer medicines that are still usable have to be thrown away;**
 - **facilitate the exchange of best practices among healthcare professionals on the environmentally safe disposal of medicinal products and clinical waste, and the collection of pharmaceutical residues as appropriate ;**
- **Assess the implementation of collection schemes for unused pharmaceuticals and consider how their availability and functioning could be improved, how to increase public awareness of the importance of using them, and how extended producer responsibility could play a role in reducing inappropriate disposal;**

Ongelma?

- Oletukset:
 - Lääkkeiden käytöstä aiheutuvat päästöt suurimmat päästöt, toiseksi suurimmat päästöt käyttämättömistä lääkkeistä
 - Jätehuollosta aiheutuvat päästöt eivät oletettavasti suuri ongelma Suomessa, mutta tilanne vaihtelee Itämeren maissa
 - → miten voidaan tehostaa jätehuoltoa Suomessa

4.1 - Käyttämättömien lääkkeiden keräyksen ja käsittelyn parantaminen

- 8 partners: SYKE (LP), Fimea, CAB, KWB, KU, EERC, IOS & LEGMC
- **1/2018 – 9/2019**
- Scope:
 - household medicines & veterinary medicines
 - Whole Baltic Sea area [**ei vain Suomi!**]
- *Final draft report - Recommendations on good practices for take-back and disposal of unused medicines and other pharmaceutical waste*

4.1 - Käyttämättömien lääkkeiden keräyksen ja käsittelyn parantaminen

Suomen GoA4.1 –tiimi

- Jukka Mehtonen / SYKE
- Lauri Äystö / SYKE
- Ville Junntila / SYKE
- Terhi Lehtinen / Fimea

Recommendations - Human medicines

- Information regarding the take-back fractions and actual amounts of unused pharmaceuticals is needed
 - Recommendation: ***Studies about the fate of unused medicines in all BSR countries should be regularly made*** → *relevantti suositus myös Suomelle*
- Citizens often believe that medicine waste is harmless or that pharmaceuticals are removed from waste waters in municipal WWTP
 - Rec: ***Information campaigns on proper handling of unused medicines targeted to citizens***
 - *relevantti suositus myös Suomelle*
 - Rec: ***Pharmacies should actively give sorting instructions for customers e.g. when selling medicines*** → *relevantti suositus myös Suomelle; tarvitaan muutoksia nykykäytäntöihin?*

Recommendations - Human medicines

- Recommendation: ***For the consumer the easiest way is to return all medicine as well as pharmaceutical wastes independent of its waste classification to collection point***
 - *Customers should be able to return unused medicines free of charge*
 - *Sufficient density of collection points as well as their location near consumers is important*
 - *Information about collection points and sorting instructions should be concise and understandable but also easily accessible for consumers*
 - *Costs should be divided to several actors in order to avoid “overload” one actor such as pharmacy*

S Y K E **Suomi: relevantti suositus Itämeren tasolla, mutta muutoksia nykyisiin kansallisiin käytäntöihin ei tarvita(?)**

Recommendations - Companion animals

- Recommendation: **Customers should be able to return unused companion animal medicines to same collection point where the collection of household human medicines takes place**
 - **also veterinary medicines should be allowed return to veterinary practices** (tällä hetkellä nykykäytäntö vain Puolassa) → **relevantti suositus myös Suomelle? Jos on, tarvitaanko muutoksia nykykäytäntöihin?**
- Rec: **More information should be provided to owners and veterinary practices about proper handling of unused pet medicines**
 - **Information campaigns could be run by different actors such as authorities like medical or environmental agencies as well as pharmacies. However, it is advantageous if several actors would make a joint campaign“** **Onko näin? Puuttuuko tärkeitä toimijoita?**
- Rec: **Statistics about returned unused pet medicines should be produced**
→ **relevantti suositus myös Suomelle**

Recommendations - Industry

- Classification of industry generated pharmaceutical waste may differ within the BSR → may affect treatment ways
 - Recommendation: ***Waste classification should be harmonized & clarified***
 - Selvennykset ja soveltamisohjeet EU-tason säätelyyn mieluiten EU-tasolla
 - **Vai kannustetaanko tekemään alueellisesti yhtenäisiä kansallisia linjauksia?**
 - ***relevantti suositus myös Suomelle?***
 - Rec: ***It should be ensured that requirements concerning collection and treatment of hazardous pharmaceutical wastes are implemented properly***
→ ***relevantti suositus myös Suomelle? Pitääkö muuttaa käytäntöjä?***

Recommendations - Hospitals & health care institutions

- Recommendation: ***Efficient practice is that hospitals collect their own pharmaceutical waste and send it directly to waste treatment facilities***
 - **Suomi: relevantti suositus Itämeren alueella, mutta muutoksia nykyisiin kansallisiin käytäntöihin ei tarvita(?)**

Recommendations - Veterinarians and veterinary practices

- Recommendation: ***Efficient practice is that veterinarian and veterinary practices collect their own pharmaceutical waste and send it directly to waste treatment facilities (as it is now taking place)***
 - Nykykäytännöt vaihtelevat Itämeren maiden välillä ja jopa kunkin maan sisällä
 - EE, FI, DE, LV, PL and SE veterinaries are responsible for arranging the collection of their own unused medicines
 - DK: can also return to pharmacies
 - SE: can also collaborate with pharmacies
 - **Suomi: relevantti suositus Itämeren alueella, mutta muutoksia nykyisiin kansallisiin käytäntöihin ei tarvita(?)**
- Rec: ***Information campaigns targeted to veterinarians could improve the knowledge about how unused medicines should be handled appropriately***
 - **relevantti suositus myös Suomelle, mutta minkä tahon / tahojen tulee järjestää tiedotuskampanjoita?**

Recommendations - Farms

- Recommendation: *If the amount of unused medicines is large (big farms), it is efficient if farmers organize the delivery of medicines to appropriate treatment in the same way as pharmacies and hospitals do*
 - Suomi: relevantti suositus Itämeren alueelle, mutta muutoksia nykyisiin kansallisiin käytäntöihin ei tarvita(?)
- Rec: *Small farms should be allowed to return unused medicines to the collection points same way as the unused household medicines*
 - *Definition of “small farm” should be determined clearly*
 - Suomi: relevantti suositus myös Suomelle? To be defined / regulated at national level or EU level?
- Rec: *Information campaigns targeted on farmers could improve the knowledge about how unused medicines should be handled appropriately*
 - relevantti suositus myös Suomelle, mutta minkä tahon / tahojen tulee järjestää tiedotuskampanjoita?

Recommendations - Disposal

- Recommendation: ***High temperature incineration is recommended treatment method for unused medicines and other pharmaceutical waste***
 - Suomi: relevantti suositus Itämeren alueelle, mutta muutoksia nykyisiin kansallisiin käytäntöihin ei tarvita(?)

Jatko

Raportti viimeistellään
sidosryhmäkeskustelujen ja -
kommenttien sekä CWPharma-
partnereiden välisten keskustelujen
pohjalta 11/2019 mennessä

- Kommentit & parannusehdotukset
yms. ovat tervetulleita mielellään
5.11.2019 mennessä SYKELLE;
- Jukka Mehtonen,
- Lauri Äystö &
- Ville Junntila

Recommendations on good practices for
take-back and disposal of unused medicines
and other pharmaceutical waste

Kiitos!

Lisätietoa, mahdolliset kommentit, parannusehdotukset yms.:

Jukka Mehtonen

jukka.mehtonen@ymparisto.fi

+358 295 251 421

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Finland

- All pharmaceutical wastes produced in households classified as hazardous waste and should be collected
- Pharmacies accept medicines and mercury thermometers returned by customers at no cost
- Collection of pharmaceutical waste arranged through cooperation with local pharmacies
- The municipality provides the pharmacy with collection containers and transports the waste to a toxic waste disposal plant for proper disposal

Finland

- Proportion of people returning medical waste properly has grown in recent years
- Finnish University Pharmacy survey (2009): about 10% of Finns admitted having thrown medicines into mixed waste or to have flushed them into the sewers [similar survey 2006: about 30%]
 - most common reason: people did not know how to treat them
 - other reasons: indifference, hurry, long distances and amount of the medicine was small or that it was thought harmless.
- Apteekkariliitto:
 - Apteekit vastaanottavat asiakkailta noin 500000 kiloa lääkejätettä/vuosi eli noin 95-125 miljoonan euron arvosta jätettä (3-4 % myynnistä).
 - noin 60-80% palautuu apteekkeihin, loppu hävitetään epäasianmukaisesti